

Jihlava

30. dubna 2024

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Mgr. Silvie Haverlandová, LL.M.

SMOČR

30. dubna 2024

OBSAH

- PŘEDSTAVENÍ STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU
- POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA
- MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY
- PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

- Zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

POZEMKOVÉ
ÚPRAVY

BPEJ
MONITORING
EROZE

PŘEVODY
A SMĚNY
NEMOVITOSTÍ

SPRÁVA MAJETKU
VČETNĚ
VH DĚL

RESTITUCE

13 KPÚ
64 POBOČEK
1 171 ZAMĚŠTNANCŮ

Pracoviště SPÚ

- KPÚ
- Pobočka

0 25 50 75 100 km

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA

NÁSTROJE PRO OCHRANU A TVORBU KRAJINY

- **MMR**
územní plánování
 - kraje, obce
- **MŽP**
Operační program životního prostředí
 - kraje, obce
- **MZe**
Program rozvoje venkova, Společná zemědělská politika
 - Lesy ČR, Povodí
 - **SPÚ – POZEMKOVÉ ÚPRAVY**

KOMPETENCE SPÚ

- **inženýrské činnosti:**
 - v oblasti vodního hospodářství krajiny, protierozní ochrany půd, ÚSES
 - v oblasti dopravní infrastruktury a katastru nemovitostí (tvorba digitální katastrální mapy)
- **rozhodování ve správním řízení:**
 - definování dlouhodobé rozvojové koncepce konkrétního území s reflektováním místních specifických podmínek a s cílem prokazatelného rozvoje a udržitelného hospodaření ve venkovském prostoru

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

- zákon č. 139/2002 Sb.
- reagují na společenský a ekonomický vývoj i vývoj klimatu

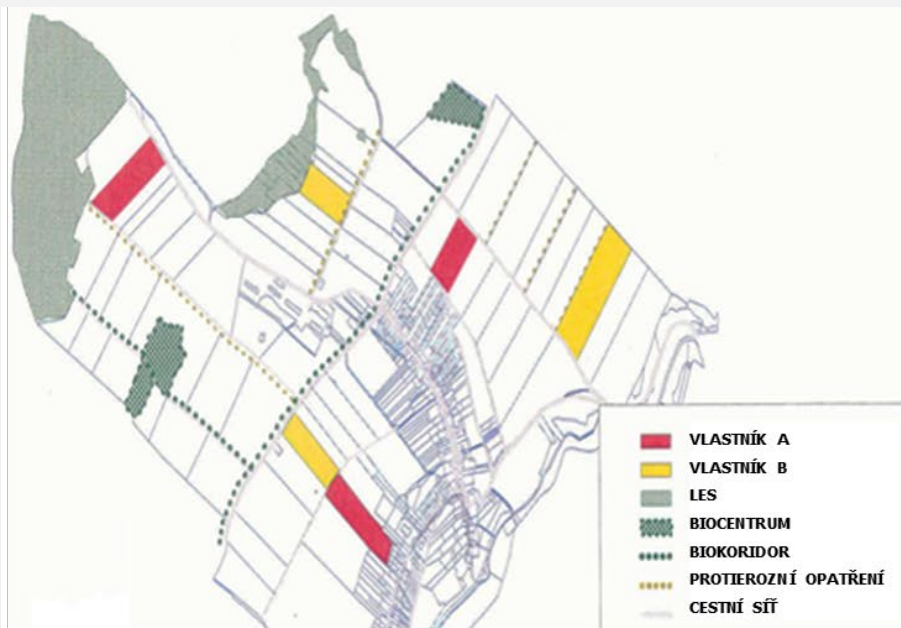
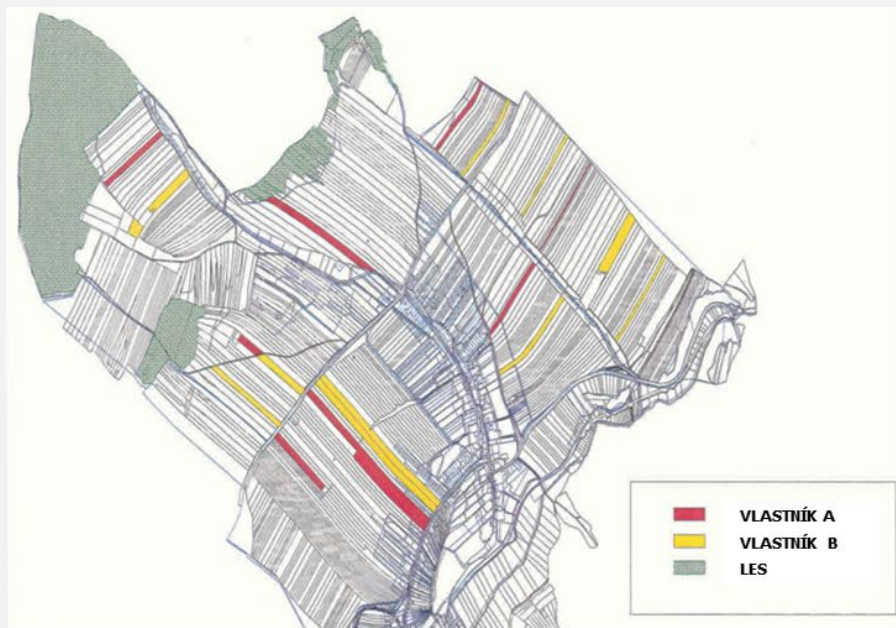
PROSTOROVÉ
USPOŘÁDÁNÍ
POZEMKŮ

NAROVNÁNÍ
VLASTNICKÝCH
PRÁV

REALIZACE
SPOLEČNÝCH
ZAŘÍZENÍ

PODKLAD
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ

KATASTRÁLNÍ MAPY V PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV „PŘED“ a „PO“

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

POVODNĚ A PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ

nádrže
poldry
ochranné hráze

SUCHO

RETENČNÍ A AKUMULAČNÍ ZAŘÍZENÍ

mokřady, rybníky
akumulační nádrže
revitalizace toků

DEGRADACE PŮDY

PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ

protierozní meze, průlehy,
zasakovací pásy, terasy,
záchytné příkopy, větrolamy,
zatravnění

ZPŘÍSTUPNĚNÍ KRAJINY

REALIZACE POLNÍCH CEST

polní cesty s ozeleněním
cesty pro farmáře
cesty pro rekreace

EKOSTABILIZAČNÍ OPATŘENÍ

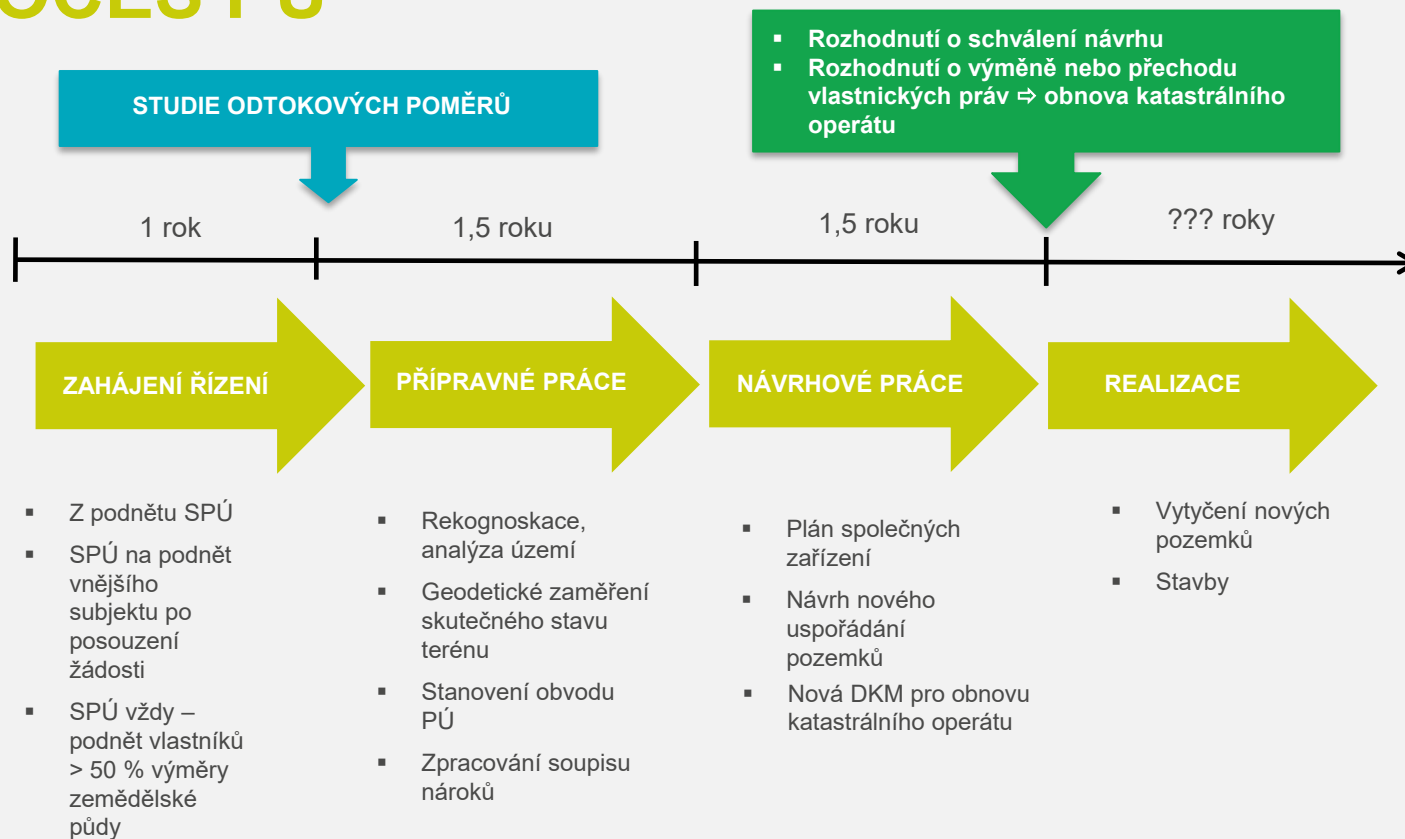
ÚSES

biokoridory a biocentra,
interakční prvky
doprovodná zeleň

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

PROCES PÚ

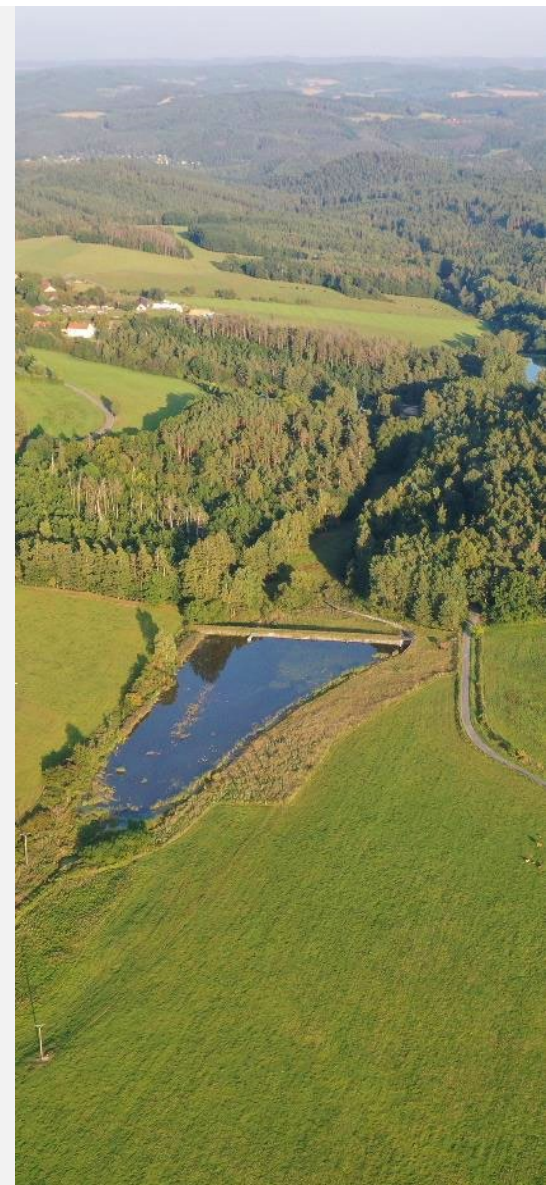

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- v ČR 13 076 katastrálních území – PÚ dokončeny na 46,5 % k.ú.
- výměra ZPF v ČR – 4 200 tis. ha
 - pozemkové úpravy ukončeny na 40,7 % ZPF
 - na 11,8 % jsou ve stavu rozpracovanosti

FORMA	UKONČENÉ	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	3 080	1 398 804,00
Jednoduché	3 011	313 659,27

FORMA	AKTUÁLNĚ ROZPRACOVANÉ (UZAVŘENÁ SOD)	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	1 038	491 584,28
Jednoduché	68	7 283,02

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- od roku 1991 vynaloženo téměř **34,5 mld. Kč** na návrhy pozemkových úprav a následné realizace
- z toho od vzniku SPÚ (2013) jde o částku **20,6 mld. Kč**

OPATŘENÍ V KRAJINĚ	VODOHOSPOD	PROTIEROZNÍ	EKOLOGICKÁ	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P.
1991 - 2023	859,37 ha	940,49 ha	1 984,63 ha	4 057,28 km
2013 - 2023	444,07 ha	286,89 ha	599,63 ha	1 971,28 km

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

REALIZOVANÁ OPATŘENÍ V ROCE 2023

KRAJ VYSOČINA

POBOČKA	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P. km	PROTIEROZNÍ ha	VODOHOSPOD. ha	EKOLOGICKÁ ha
CELKEM	15,344	5,20	5,53	2,69
Havlíčkův Brod	2,198	1,44	1,89	0,00
Jihlava	3,573	0,00	0,86	0,50
Pelhřimov	4,779	3,25	0,26	0,55
Třebíč	0,918	0,51	2,52	1,64
Žďár nad Sázavou	3,876	0,00	0,00	0,00

PŘÍKLADY ZREALIZOVANÝCH OPATŘENÍ

SOUBOR OPATŘENÍ – K.Ú. PANČAVA

Soubor opatření naplnil cíle:
zajištění protierozní ochrany území,
boj proti suchu (zvýšení retence krajiny),
ekologický význam – vytvoření mokřadů a tůň.
Polní cesta pak slouží ke zpřístupnění pozemků a k obsluhování
zbudovaných opatření.

Vodní nádrž
Tůň
Mokřad
Polní cesta zpevněná a
zatravněná
Zasakovací průlehy
Svodné příkopy

KPÚ pro Kraj Vysočina, Pobočka Jihlava

Realizace: 4/2016 – 9/2017

Náklady na realizaci: 7 161 951 Kč vč. DPH

VODNÍ NÁDRŽ A POLNÍ CESTY – K.Ú. MYSLIBOŘ

Realizace polních cest a vodní nádrže naplnila cíle:
boj proti suchu (akumulace vody v krajině),
ekologický význam (výsadba zeleně kolem vodní nádrže).

Polní cesty pak slouží ke zpřístupnění pozemků a k obsluhnosti zbudovaných staveb.

Vodní nádrž
Přítokové koryto
Polní cesty asfaltové
s příkopy
Doprovodná zeleň

KPÚ pro Kraj Vysočina, Pobočka Jihlava

Realizace: 3 - 9/2019

Náklady na realizaci: 25 622 678 Kč vč. DPH

RETENČNÍ PŘEHRÁŽKY – K.Ú. DLOUHÉ NA MORAVĚ

Realizované opatření naplnilo cíle: zajištění protipovodňové ochrany území, pozastavení a snížení odtoku v povodí, boj proti suchu v krajině (zvýšení retence krajiny), ekologický význam – zlepšení biotopu.

Mokřadní tůň
Retenční přehrážky
Ozelenění
Zatravnění

KPÚ pro Kraj Vysočina, pobočka Žďár nad Sázavou

Realizace: 2020

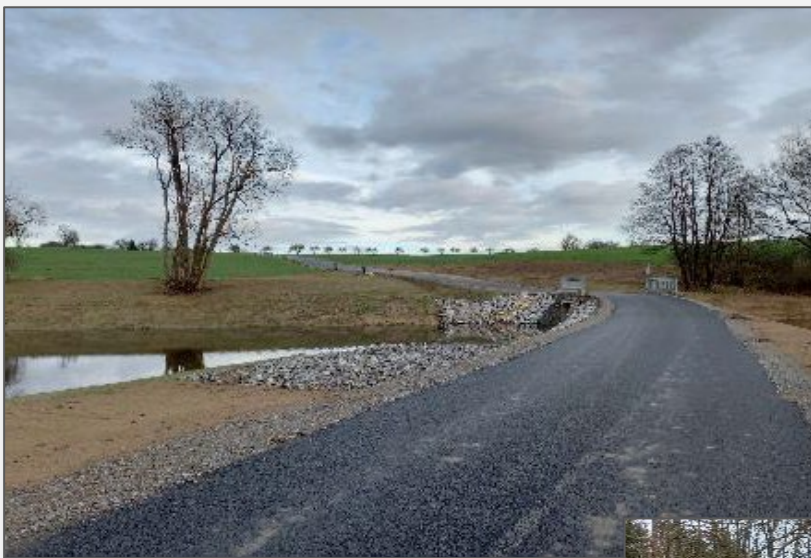
Náklady na realizaci: 2 995 517 Kč vč. DPH

STAVBA MVN A ČÁST POLNÍ CESTY HC08 V K.Ú. TĚCHOBUZ

MVN naplnila cíle: zadržení vody v krajině, revitalizace krajiny, posílení biodiverzity oblasti, neorganizovaná rekreace.

Polní cesta zajišťuje přístup na zemědělské a lesní pozemky v okolí. Cestní příkop s funkcí odvodňovací současně plní funkci záchytnou a bezškodně odvádí vody vzniklé splachem z okolních pozemků do sedimentačních prostor, které jsou součástí MVN.

Malá vodní nádrž
Rekonstrukce části cesty,
zbývající část je řešena jako
novostavba
Výsadba

KPÚ pro Kraj Vysočina, pobočka Pelhřimov

Realizace: 2021/2022

Náklady na opatření: 19 868 621 Kč vč. DPH

STAVBA POLNÍ CESTY HPC3 a HPC4 A MOKŘADŮ 1, 2, 3 V K.Ú. ŠTĚPÁNOV U LEŠTINY

Účelem mokřadů, jejichž součástí jsou tůně, je akumulace a zachycení povrchové vody s následným vytvořením mokřadních biotopů zvyšujících ekologickou stabilitu krajiny. Bylo zde vysázeno 750 bylin a 300 kusů dřevin, našlo zde domov nespočet drobných živočichů. Hlavní polní cesty HPC3 a HPC4 řeší odklon provozu těžké zemědělské techniky mimo intravilán obce a zajišťují přístup k přilehlým zemědělským pozemkům.

KPÚ pro Kraj Vysočina, pobočka Havlíčkův Brod

Realizace: 2020

Náklady na opatření: 8 025 986,89 Kč vč. DPH

MALÁ VODNÍ NÁDRŽ VČETNĚ TŮNĚ A MOKŘADU V K.Ú. SLAVIČKY

Hlavním účelem stavby je zadržení vody v krajině a vytvoření rozsáhlého biocentra. Důležitým účinkem bude snižování velkých přítoků z povodí a zlepšení povodňové situace v obci.

KPÚ pro Kraj Vysočina, pobočka Třebíč
Realizace: 2022
Náklady na realizaci: 7 038 781 Kč vč. DPH

MONITORING EROZE

- projekt SPÚ a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy
- evidenční nástroj pro sledování účinnosti zemědělských dotačních politik
- nástroj ochrany ZPF a využití v procesu PÚ
- systém závislý na hlášení
- od 1. 7. 2021 účinná vyhláška č. 240, o ochraně zemědělské půdy před erozí

<http://me.vumop.cz>

PŘEVODY A PRODEJ POZEMKŮ MĚSTŮM A OBCÍM

zákon č.503/2012
Sb., „o SPÚ“

zákon
č.229/1991 Sb.
„o půdě“

zákon
č.92/1991 Sb.
„o velké
privatizaci“

zákon
č.219/2000 Sb.,
„o majetku
státu“

zákon
č.139/2002 Sb.,
„o
pozemkových
úpravách“

FORMY PŘEVODŮ NA OBCE

BEZÚPLATNÉ

§7 z. 503/2012 Sb. – VPS, komunikace, zeleň, pozemky pod budovami nebo stavbami obce

z. 92/1991 Sb. – pod komunikacemi

z. 219/2000 Sb. – ve veřejném zájmu

ÚPLATNÉ

ostatní převody dle zákona

§ 8 z. 503/2012 Sb. – zákonná povinnost pro města a obce!

SMĚNY A PRODEJE

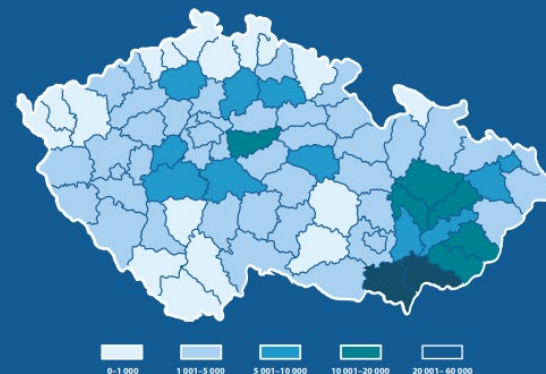
- SMĚNY (§3 z. 503/2012 Sb.)
 - nenárokový převod
 - náhradou nabízené pozemky:
 - zemědělsky využitelné – nezanedbaná zemědělská půda
 - nesmí být vyloučen z případného převodu (práva třetích osob)
 - dle účelu směny – stanoven poměr pozemků požadovaných a pozemků náhradních
 - cenové podmínky:
 - dle dalšího nakládání s pozemky, které náhradou SPÚ získá
- PRODEJ (§17, odst. 3 písm. c) z. 229/1991 Sb.)
 - v naléhavých případech může požádat subjekt, který má právo uskutečnit výstavbu:
 - podle územního souhlasu,
 - podle územního rozhodnutí o umístění stavby,
 - podle stavebního povolení,
 - podle veřejnoprávní smlouvy,
 - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
 - pozemek o max. výměře 1000 m²
 - ocenění cenou obvyklou i cenou zjištěnou – použije se vyšší

PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

- cca 70 000 pozemků s výměrou téměř 25 000 ha
- zemědělské pozemky dle druhu pozemku (včetně spol. podílu, ale mimo pozemky v MZCHU a pozemky s duplicitou)
- pozemky ve zjednodušené evidenci – ÚZSVM došetří druh pozemku a potom případný převod
- hromadné přepisy po kat. pracovištích připraví ÚZSVM (vzor zápisu bude dohodnut mezi ústředími)
- předpoklad převodu březen až září 2024
- v případě zjištění že skutečný stav neodpovídá stavu v KN, může SPÚ od zápisu (jeho části) odstoupit a uzavřít s ÚZSVM souhlasné prohlášení o změně příslušnosti zpět na ÚZSVM
- vymáhání bezdůvodného obohacení bude řešit SPÚ zpětně jen k 1.1. 2024 za celou dobu

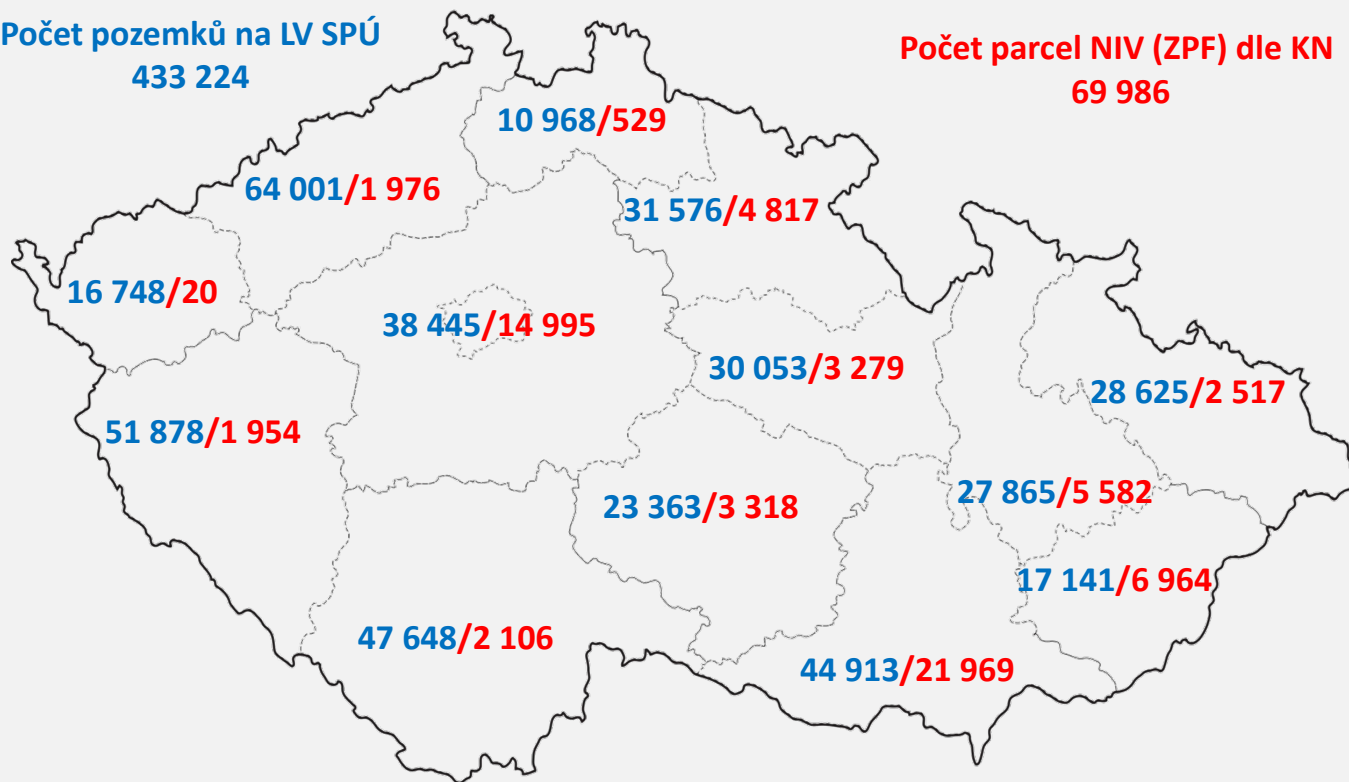

Celkový počet neidentifikovaných položek v ČR

Počet pozemků na LV SPÚ
433 224

Počet parcel NIV (ZPF) dle KN
69 986

JAK BUDOU NABYTÉ POZEMKY VYUŽITY?

Tvorba rezervy státních pozemků pro realizaci rozvojových programů státu

Pozemkové úpravy a řešení problémů sucha a zadržování vody v krajině

Vydávání náhradních pozemků podle zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Vyřizování nárokových žádostí obcí, krajů a vlastníků stavem

Směny pozemků

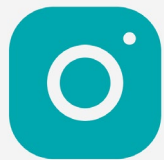
Pacht pozemků

SPOUPRÁCE SE SAMOSPRAVOU

Jakou aktivitu potřebujeme k naší činnosti od samospráv?

- výkupy realizované obcí nebo městem
- výkupy SPÚ (komunikace s občany – osvěta, potřebnost)
- podpora činnosti SPÚ (kraje, obce, sdružení, mikroregiony)
- Krajské úřady, obce (prostorová analýza území, odborná stanoviska)
- rozvoj území
- prevence dopadu klimatických změn
- estetické a rekreační funkce

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz